BIULETYN

WIADOMOSCI Z MIASTA I WIADOMOSCI RADIOWE

Nr.106 Warszawa 24.IX.1944 r. g.12.oo

---oooOooo---

WICEPREMIER KWAPINSKI DO KRAJU.

Podajemy w streszczeniu przemówienie wicepremiera Kwapińskiego: "Wobec rozgrywających się wydarzeń militarno-politycznych na terenie Europy, a co zatem idzie i Polski, poczuwam się do obowiązku złożenia sprawozdania z powierzonych mi prac, odnoszących się do odbudowy oraz zaopatrzenia kraju w środki żywności, leki, odzież i obuwie, narzędzia pracy i surowce dla przemysłu, rolnictwa, komunikacji kolejowej, drogowej, wodnej i lotniczej. Prace nad uruchomieniem życia gospodarczego kraju i przywróceniem podstaw społecznego życia szerokich warstw ludności obejmują 3 etapy.

Pierwszy etap niezależny od władz polskich, dotyczy okresu administracji wojskowej. W tym okresie władze wojskowe będą odpowiedzialne za wyżywienie ludności i jej zaopatrzenie. Rząd Polski, zdając sobie sprawę z wyniszczenia kraju i wielkości potrzeb ludności, zgłosił listę zapotrzebowania do władz UNRA i naczelnego dowództwa sojuszników. Zapotrzebowanie to obejmuje czasokres 6-ciu miesięcy, przewidziany dla administracji wojskowej...

Etap drugi obejmuje zapotrzebowanie na pełne uruchomienie życia gospodarczego i społecznego kraju po ustąpieniu administracji władz wojskowych. W tym okresie przewidziana jest właściwa pomoc w zakresie odbudowy i pomoc organów UNRA po porozumieniu się z Rządem Polskim. Rząd Polski przedstawił władzom UNRA zapotrzebowanie we wszystkich działach gospodarki na 11 milionów ton, niezależnie od innych artykułów i surowców, które Rząd Polski zamierza sprowadzić w ramach specjalnych układów międzynarodowych.

Trzeci etap obejmuje okres, w którym przestaje działać UNRA. Zapotrzebowanie gospodarcze na uruchomienie produkcji w kraju w tym okresie jest przygotowane i będzie pokryte w drodze kredytów międzynarodowych.

Przygotowaliśmy całe zagadnienie pomocy, obejmującej w pierwszym rzędzie okres 6-ciomiesięczny, w którym władze wojskowe obowiązane są troszczyć się o należytą pomoc i opiekę nad ludnością uwolnionego kraju. Chociaż sporo czasu upłynęło od chwili wkroczenia wojsk sowieckich na tereny polskie, kraj nie korzystał z pomocy dla ludności. Administracja UNRA przygotowana była i jest aby objąć natychmiast opiekę nad ludnością cywilną. Wszystkie wyliczenia i potrzeby zostały przez nas opracowane i zgłoszone.

Na terenach kraju zajętych już przez wojska rosyjskie pomoc UNRA nie została dotąd zorganizowana, pomimo podjętych przez UNRA starań. Rząd Polski wyraża przekonanie, że naród polski zdaje sobie sprawę z powodów, które opóźniają wprowadzenie w czyn pomocy międzynarodowej w tym okresie."

Z FRONTU ZACHODNIEGO.

Londyn, 23.9. g.23.15. i 24.9. g.6.20. Prasa londyńska stwierdza zgodnie, że w Holandii toczy się bitwa o decydującym znaczeniu dla dalszego przebiegu wojny. Bitwa ta osiągnęła największe natężenie pod Arnhem, gdzie doborowe wojska spadochronowe sprzymierzonych - Brytyjczycy, Amerykanie i Polacy - wykazują niezwykły hart ducha w najcięższych walkach, jakie rozegrały się w ciągu obecnej wojny na zachodzie. Dowództwo niemieckie usiłowało nie dopuścić do opanowania przez sprzymierzonych przepraw przez Ren. Zaskoczone w Nijmegen, gdzie Niemcy po zaciętej walce utracili wielki most na południowej odnodze Renu - tym większy wysiłek skierowało przeciwko wojskom spadochronowym, które opanowały przeprawy przez północną odnogę Renu w rejonie Arnhem.

Jednakże wysiłki Niemców, zmierzające do zlikwidowania oddziałów spadochronowych, zanim nadciągną główne siły brytyjskie - zawiodły. Jak doniosły komunikaty oficjalne, obie grupy wojsk alianckich nawiązały już łączność pod Arnhem. Podają, że w dalszym ciągu odbywają się lądowania z powietrza. W czasie jednych z takich akcyj desantowych - konwój powietrzny ciągnął się na przestrzeni 450 km. Strącono 27 samolotów niemieckich z eskadr, które usiłowały zaatakować alianckie samoloty transportowe.

Mimo opanowania przepraw na Renie, bitwa trwa z niesłabnącym natężeniem. Niemcy walczą rozpaczliwie, nie licząc się z olbrzymimi stratami.

Równocześnie z gwałtownymi kontratakami pod Arnhem - przeprowadzili Niemcy w dniu wczorajszym desperackie uderzenie na południe od Nijmegen wpoprzek korytarza brytyjskiego

w zamiarze odcięcia sił nad Renem. W krytycznym momencie bitwy na pomoc alianckim wojskom lądowym przyszło lotnictwo, które pociskami rakietowymi zaatakowało zgrupowania czołgów niemieckich przechylając tym szalę bitwy na stronę wojsk brytyjskich.

W południowej części Holandii wojska sprzymierzone nadal rozszerzają podstawę klina wbitego w kierunku północnym. W dniu wczorajszym zajęto m.Weert na płd.wsch. od Eidhoven. Szosa Eidhoven - Nijmegen została całkowicie oczyszczona z resztek niemieckich oddziałów.

U ujścia Skaldy na płn. od Antwerpii zanotowano dalsze postępy wojsk kanadyjskich i polskich. Oddziały polskie w dniu wczorajszym wzięły do niewoli 600 jeńców i zdobyły poważną ilość materiału wojennego.

W rejonie Akwizgranu opór niemiecki wyraźnie słabnie. Oddziały amerykańskie kontynuują swe ruchy na wschód od miasta. Na odcinku Akwizgran - Trewir Niemcy stawiają na linii Zygfryda nadal fanatyczny wprost opór.

Na odcinku 3-ej armii czołowe oddziały amerykańskie zbliżyły się na 6 km. do śródmieścia Metzu.

Podano oficjalnie, że jedynie w rejonie Brestu wojska alianckie wzięły do niewoli 36.389 Niemców w tym 5-ciu generałów.

Z FRONTU WSCHODNIEGO.

Moskwa, 23.9. g.23.30. Sowiecki komunikat operacyjny donosi, że wojska frontu leningradzkiego zajęły ważny port Estoński Pernu /Parnawa/, położony o 120 km. na płd. od Tallina, oraz 700 innych miejscowości. Wojska III frontu nadbałtyckiego zajęły 80 miejscowości, a na wschód od Rygi zajęto 150 miejscowości. W Rumunii wojska rosyjskie i rumuńskie dotarły do granicy węgierskiej na szerokim froncie. Lotnictwo sowieckie ciężko bombardowało Rygę. Na innych odcinkach frontu - jak podaje komunikat operacyjny - walki patroli i o znaczeniu lokalnym. Straty niemieckie wyniosły 57 czołgów i 39 samolotów.

OŚWIADCZENIE POLSKIE W SPRAWIE OŚWIECIMIA.

Londyn, 24.9. g.8.20. W imieniu Rządu Polskiego profesor Glaser złożył oświadczenie na posiedzeniu Komisji Narodów Zjednoczonych do Badania Zbrodni Niemieckich, w którym oświetlił sytuację panującą w obozie koncentracyjnym w Oświecimiu.

Rząd Polski stwierdza, że w obozie tym znajduje się obecnie 40.000 więźniów, obywateli różnych państw, którzy w 95% znajdują się tam na skutek decyzji niemieckich czynników politycznych. Najwyżej 5% stanowią kryminaliści. Niemcy nie tają, że przed opuszczeniem Polski wszystkich więźniów wymordują.

Helsinki. Radio fińskie podało, że zgodnie z warunkami rozejmu, armia fińska rozpoczęła wycofywanie się na linię granic[z]ną 1940 r. Armia fińska wycofa się całkowicie na tę linię do niedzieli. Radio dodało, że około 50 statków fińskich, znajdujących się w portach norweskich zostało zatrzymanych przez Niemców.

Londyn. - W dniu wczorajszym ambasadorowie Stanów Zjednoczonych i W.Brytanii w Moskwie poinformowali Stalina o wynikach konferencji anglo-amerykańskiej w Quebec.

- Najstarszym skoczkiem spadochronowym z pośród wojsk 1-ej armii powietrznej w Holandii jest gen.Sosabowski, dowódca polskiej dywizji spadochronowej.

- Ogólną liczbę jeńców niemieckich w niewoli sprzymierzonych ocenia się w Londynie na 1.600.000. Z tego w obozach sowieckich przebywa ok.miliona.

- Kongres i Senat Stanów Zjednoczonych zwróciły się do rządu z inicjatywą przygotowania międzynarodowej umowy, zabezpieczającej na całym świecie po wojnie istnienie wolnej prasy i swobody informacji prasowej. Krok ten uważa się za reakcję przeciwko wojennemu systemowi cenzury prasowej.

- W Stokholmie urzędowo ogłoszono, że poczynając od 27 b.m. Szwecja zamyka swoje porty w zatoce Botnickiej dla wszelkich statków cudzoziemskich. Zarządzenie to godzi w niemiecki import rudy żelaznej ze Szwecji.

- Donoszą z Finlandii, że w dniu wczorajszym wojska fińskie rozpoczęły w północnej Finlandii działania bojowe przeciwko wojskom niemieckim, które dotychczas nie wycofały się z Finlandii. Według urzędowego komunikatu, wydanego w Helsinkach, Finnowie przerwali niemiecką linię obronną.

- W Albanii powstańcy zdobyli jedną z głównych baz niemieckich na Bałkanach, miasto Argorocastro, sławne z czasów wojny włosko-greckiej w 1940 roku.

- Z Moskwy donoszą, że sytuacja żywnościowa w Związku Radzieckiego zapowiada się w tym roku lepiej, niż w latach poprzednich.

-----ooOoo-----